

พระราชบัญญัติ
การทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล
พุทธศักราช ๒๔๗๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เป็นการสมควรที่จะ
จัดการทะเบียนราษฎรในเขตต์เทศบาล

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การทะเบียนราษฎรในเขตต์เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในท้องถิ่นซึ่งมีฐานะ
เป็นเทศบาลเมื่อพ้นกำหนดหกเดือนหลังจากได้ประกาศ
พระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ส่วนในท้องถิ่นใด
ซึ่งยังมีได้มีฐานะเป็นเทศบาลในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้
ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดหกเดือนหลังจากได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายกฐานะท้องถิ่นนั้นเป็น
เทศบาล

ในท้องถิ่นซึ่งใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราช
บัญญัติสำหรับทำบัญชีคนในพระราชอาณาจักร ร.ศ. ๑๒๘
พระราชบัญญัติการตรวจสอบบัญชีสำมะโนครัวและการจด
ทะเบียนคนเกิด คนตาย คนย้ายตำบล พระพุทธ

ศักราช ๒๔๖๐ กับ กฎ และ ข้อบังคับ อื่น ๆ ซึ่ง ออกตาม
พระราชบัญญัติ นั้น ๆ

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

(๒) "บ้าน" หมายความว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูก
สร้างซึ่งมีลักษณะสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยและให้หมายความ
รวมถึง แพร หรือ เรือ ซึ่งจอดประจำและใช้เป็นที่อยู่อาศัย
ด้วย

บ้าน ตามความหมายดังกล่าวในวรรคก่อน บ้านเดี่ยว
หรือหลายบ้านภายในเขตต์หนึ่งซึ่งอยู่ในครอบครองของบุคคล
คนเดียวกันให้ถือว่าเป็นบ้านหนึ่ง

(๓) "เจ้าบ้าน" หมายความว่า บุคคลซึ่งครอบครอง
บ้านในฐานะเป็นเจ้าของ ผู้เช่า หรือในฐานะอย่างอื่นใด
ก็ตาม

ในกรณีที่เจ้าบ้านไม่อยู่ควบคุมบ้านเอง แต่ได้มอบ
หมายให้บุคคลใดควบคุมอยู่ ในระหว่างที่ควบคุมอยู่นั้น
ให้ถือว่าผู้ควบคุมเท่านั้นเป็นเจ้าบ้าน

เล่ม ๕๓ หน้า ๓๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๗๕

(๔) “ผู้อยู่ในบ้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกินอยู่อาศัยในบ้านนั้นเป็นปกติ

(๕) “คนเกิด” หมายความว่า คนที่คลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก

(๖) “คนตาย” หมายความว่า คนที่ไม่มีชีวิตอยู่ต่อไป

(๗) “ทารกตายคลอด” หมายความว่า ทารกที่ได้ปฏิสนธิและอยู่ในครรภ์มารดาเป็นเวลาเกินกว่ายี่สิบแปดสัปดาห์และคลอดออกมาโดยไม่หายใจเลย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและกิจการอย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๕ โดยอนุมัติของข้าหลวงประจำจังหวัด ให้เทศบาลตั้งเจ้าพนักงานเป็นนายทะเบียนท้องถิ่นสำหรับทำทะเบียนราษฎรและบ้าน

โดยอนุมัติของเทศบาล ให้นายทะเบียนท้องถิ่นตั้งผู้
หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ทำการแทนไว้เพื่อกระทำการแทนเมื่อตน
ไม่สามารถปฏิบัติกิจการในหน้าที่ได้

มาตรา ๖ ให้นายทะเบียนท้องถิ่นจัดให้มีทะเบียนตาม
วิธีการและจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ให้นายทะเบียนท้องถิ่นจดลงไว้ในทะเบียน ซึ่งรายการ
อย่างใด ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
หมายเหตุอ้างอิงกันไว้ในทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตาม
วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

รายการอย่างหนึ่งอย่างใดที่จดลงในทะเบียนนั้น ให้นาย
ทะเบียนลงวัน เดือน ปีและลายมือชื่อตนรับรองไว้
เป็นสำคัญ

บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะขอตรวจดูทะเบียน
และคัดสำเนารายการซึ่งตนมีส่วนได้เสียได้ที่สำนักทะเบียน
ในระหว่างเวลาทำงาน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม และ
จะขอสำเนารายการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่นว่านั้นที่ได้จดลง
ไว้ในทะเบียนซึ่งนายทะเบียนรับรองว่าถูกต้องจากนาย
ทะเบียนท้องถิ่นด้วยก็ได้ โดยเสียค่าธรรมเนียมไม่เกิน
หนึ่งบาท

มาตรา ๗ เมื่อมีผู้มาแจ้งความหรือแก้แจ้งความตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนท้องถิ่นต้องออกใบสำคัญให้

หมวด ๒

ทะเบียนราษฎรและบ้าน

มาตรา ๘ ให้นายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนราษฎรและบ้านในท้องถิ่นของตนขึ้นไว้

มาตรา ๙ ให้นายทะเบียนท้องถิ่นจัดให้ติดเลขหมายประจำบ้านที่อ่านได้ความไว้ทุกบ้าน

ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านระวางรักษาเลขหมายประจำบ้านไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจน ถ้าลบเลือนหรืออ่านไม่ได้ความก็ให้ทำให้อีกอย่างเดิม

มาตรา ๑๐ ผู้ใดรักรหรือรื้อย้ายบ้านที่นายทะเบียนท้องถิ่นได้ติดเลขหมายไว้แล้ว ต้องนำเลขหมายไปคืนต่อนายทะเบียนท้องถิ่นภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันรื้อเสร็จหรือรื้อย้ายเสร็จ

บทบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับ ในกรณีที่รื้อบ้านแล้วสร้างขึ้นใหม่ในเขตต์เดียวกัน

มาตรา ๑๑ ผู้ใดสร้างบ้านใหม่ไม่มีเลขหมายประจำบ้าน ต้องแจ้งให้นายทะเบียนท้องถิ่นทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันสร้างเสร็จ เพื่อนายทะเบียนท้องถิ่นจะได้จัดให้ติดเลขหมายประจำบ้าน

มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้มีการสำรวจทะเบียนราษฎรหรือบ้านในเขตใดเทศบาใด ๆ เป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร การสำรวจทะเบียนเช่นนี้ต้องประกาศให้ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

มาตรา ๑๓ เมื่อได้ประกาศให้ทราบล่วงหน้าตามความในมาตรา ๑๒ แล้วให้นายทะเบียนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นใด ตั้งระบุไว้ในประกาศซึ่งได้แต่งตั้งเพื่อการนั้นมีอำนาจที่จะทำการสำรวจในเวลาอันสมควร และให้บันทึกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับการทะเบียนซึ่งได้มาจากเจ้าบ้าน

มาตรา ๑๔ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านกรอกหรือจัดให้มีการกรอกแบบพิมพ์ แสดงข้อความและจำนวนตามรายการในแบบใบสำรวจของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งนายทะเบียนท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานได้แจกให้

หมวด ๓

การย้ายที่อยู่

มาตรา ๑๕ เมื่อมีบุคคลย้ายจากบ้านใดไปอยู่ที่อื่น ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านแจ้งความต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่นที่บ้านนั้นตั้งอยู่ ภายในหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่ย้ายไป

ถ้าภายหลังที่ได้แจ้งความตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนแล้ว บุคคลผู้นั้นย้ายกลับเข้ามาอยู่ในบ้านที่กล่าวนั้นก่อนพ้นกำหนดหนึ่งเดือน ตั้งกล่าวมาแล้วข้างต้น ให้เจ้าบ้านบอกแก่แจ้งความต่อนายทะเบียนท้องถิ่นภายในหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นกลับเข้ามาอยู่ในบ้านของตน

มาตรา ๑๖ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านซึ่งมีบุคคลย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของตนแจ้งความต่อนายทะเบียนแห่งท้องถิ่นที่บ้านนั้นตั้งอยู่ภายในหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่บุคคลนั้นย้ายเข้ามา

แต่ถ้าบุคคลที่ย้ายเข้ามานั้นอยู่ในบ้านเป็นเวลานานน้อยกว่าหนึ่งเดือน ไม่จำเป็นต้องแจ้งความตามความในวรรคก่อน

หมวด ๔

การเกิด การตาย

มาตรา ๑๗ เมื่อมีคนเกิด คนตาย หรือทารกตายคลอด
ในบ้านใด ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านแจ้งความต่อนาย
ทะเบียนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาต่อไปนี้

(ก) คนเกิด ให้แจ้งภายในสิบห้าวัน นับตั้งแต่วันเกิด

(ข) คนตาย ให้แจ้งภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่
เวลาตาย

(ค) ทารกตายคลอด ให้แจ้งภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับ
ตั้งแต่วลาคคลอด

กำหนดเวลาให้แจ้งความตามข้อ (ข) และ (ค) นั้น ถ้า
ในท้องถิ่นใดการคมนาคมไม่สะดวก อาจย้ายออกไปได้
โดยออกเป็นเทศบัญญัติ แต่กำหนดเวลาทั้งหมดต้องไม่
เกินเจ็ดสิบสองชั่วโมง

มาตรา ๑๘ เมื่อมีคนเกิด หรือทารกตายคลอดนอกบ้าน
ให้ เป็น หน้าที่ของ มารดา แจ้ง ความ ต่อนาย ทะเบียนแห่ง
ท้องถิ่นซึ่งมีคนเกิด หรือทารกตายคลอดนั้นภายในหนึ่งเดือน

หน้าที่แจ้งความในวรรคก่อนนั้น ถ้ามารดาไม่อยู่ในสถานะ
จะแจ้งความได้ ให้เป็นหน้าที่ของบิดา ถ้าไม่มีบิดา หรือถ้า

ทั้งบิดาและมารดาไม่อยู่ในสถานะเช่นว่านั้น ให้เป็นหน้าที่
ของเจ้าบ้านที่มารดาอยู่อาศัย

มาตรา ๑๕ เมื่อมีคนตายนอกบ้าน ให้เป็นหน้าที่ของ
บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือบุคคลที่พบศพ แจ้งความต่อ นาย
ทะเบียนแห่งท้องถิ่นซึ่งมีคนตายหรือได้พบศพภายในยี่สิบสี่
ชั่วโมง

หากการแจ้งความตามวรรคก่อนไม่สะดวก ผู้มีหน้าที่
แจ้งความจะแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจแห่งท้องถิ่นซึ่งมีคนตาย
หรือได้พบศพนั้นก็ได้อีก

มาตรา ๒๐ เมื่อเทศบาลเห็นเป็นการสมควรอาจออก
เทศบัญญัติกำหนดให้แพทย์ นางผดุงครรภ์ หรือผู้มีวิद्याฐานะ
อื่นใด มีหน้าที่แจ้งความต่อนายทะเบียนท้องถิ่นในเรื่อง
คนเกิด คนตาย หรือทารกตายคลอด ซึ่งตนได้รู้เห็นเนื่องใน
หน้าที่อันเป็นอาชีพของตน หรือเนื่องจากพฤติการณ์อื่น
ดังที่ระบุไว้ในเทศบัญญัติก็ได้

มาตรา ๒๑ บิดาคต้องแจ้งชื่อบุตรก่อนนายทะเบียนท้องถิ่น
ภายในสามเดือนนับตั้งแต่วันตั้งชื่อ

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓ หน้า ๒๒๕

หน้าที่แจ้งความในวรรคก่อนนั้น ถ้าบิดาไม่อยู่ในสถานะ
จะแจ้งความได้ ให้เป็นหน้าที่ของมารดา และถ้าทั้งบิดา
และมารดาไม่อยู่ในสถานะเช่นว่านั้น ให้เป็นหน้าที่ของ
บุคคลซึ่งพิทักษ์รักษาเด็กนั้น

ให้นายทะเบียนท้องถิ่นใส่ชื่อนั้นลงในต้นขั้วทะเบียน
คนเกิด

มาตรา ๒๒ บุคคลผู้ใดพบทารกเกิดใหม่ซึ่งถูกทิ้งไว้ ให้
จัดการช่วยเหลือ และรีบแจ้งความต่อนายทะเบียนแห่ง
ท้องถิ่นซึ่งตนพบทารกนั้น

หากการแจ้งความตามวรรคก่อนไม่สะดวก ผู้มีหน้าที่
แจ้งความจะแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจแห่งท้องถิ่น ซึ่งตน
พบทารกนั้นก็ได้

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดฝังหรือเผา หรือ
ย้ายศพคนตายไป จากบ้าน ที่ ตาย หรือ สถานที่ที่เก็บศพก่อน
ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องถิ่น

เมื่อได้ออกใบอนุญาตเช่นว่านั้นแล้ว ห้ามมิให้ฝัง เผา
ย้ายหรือเก็บศพในที่อื่น นอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนั้น
เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตใหม่

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๔ ผู้ใด

(๑) ละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๐ และ ๑๑
หรือไม่ยอมปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๔ หรือไม่แจ้งความ
หรือไม่แก้แจ้งความดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้
ปรับไม่เกินสิบสองบาท

(๒) ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๒๓ ให้ปรับ
ไม่เกินร้อยบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี